

European Energy
Gyngemose Parkvej 50
2860 Søborg

Tlf. +45 98 45 50 00
post@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

26. oktober 2022

Afgørelse om § 25-tilladelse til etablering af landanlæg til Frederikshavn Havvindmøllepark

Sagsnummer: GEO-2018-00528

Dokumentnummer: 6904779

Sagsbehandler:

Lars Enevoldsen

Direkte telefon:

+45 9845 6375

Frederikshavn Kommune, Center for Teknik og Miljø, meddeler hermed tilladelse til etablering af landanlægget til Frederikshavn Havvindmøllepark, som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten for projektet. Kabeltracéets landdel begynder lige nord for havnen og kobles på transformerstationen Starbakke, Mariendalsvej 83, Frederikshavn. Tilladelsen meddeles efter miljøvurderingslovens¹ § 25 på grundlag af miljøkonsekvensrapporten, bygherres ansøgning samt resultatet af de offentlige høringer der er foretaget.

Det er en forudsætning for meddelelse af tilladelsen, at projektet ikke afviger væsentligt fra det, som er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten og bygherres ansøgning til projektet.

Derudover meddeles tilladelsen på vilkår, som tager udgangspunkt i de miljøpåvirkninger de er redegjort for i miljøkonsekvensrapporten, herunder de forslag til afværgeforanstaltninger, der er indarbejdet i projektet.

Det konkrete projekt og de indretningsmæssige rammer som er fastsat i planlægningen fremgår af nedenstående figur.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelt

1. Ved ophør af brug af landanlægget, skal vindmølleejер fjerne landkablerne på strækningen mellem kysten og nettilslutningspunktet. Vindmølleejер afholder alle udgifter i forbindelse hermed.
2. Etablering af kabeltracé er et vejarbejde, som kræver særskilt tilladelse i henhold til lov om offentlige veje § 73. Afmærkning kan ske uden forudgående samtykke fra politiet, bortset fra afmærkning, der vedrører ubetinget vigepligt, påbud om ensrettet færdsel, signalregulering, hastighedsbegrænsning, standsning og parkering. Der henvises til bekendtgørelse om afmærkning af vejarbejder mv. (BEK nr. 818 af 22/01/2017) og Vejdirektoratets vejregler om samme emne². Bygherre (ansøg/entreprenør) skal allerede ved ansøgning om gravetilladelse overveje, om der måtte blive behov for lukning af veje, som kræver særlig information til trafikanterne. Gravetilladelse bliver vist på Vejdirektoratets oversigtskort over vejarbejder [OOV \(vd.dk\)](http://vd.dk), som
 - fungerer som kontakthoved for myndigheder, arrangementsaktører og graveaktører, som skal kunne komme i kontakt med hinanden af hensyn til den overordnede koordinering af vejarbejder og arrangementer.
 - danner datagrundlag for konflikthåndteringen ved ansøgninger om vejarbejder og arrangementer, da alle data tilgår de respektive vejforvaltningssystemer.

Vilkår i forbindelse med etableringen

3. Detailprojektering af linjeføring for kabellægning skal ske under særlig hensyntagen til naturværdier. Vandløb, vandhuller, områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, skov og lignende skal uanset tilstand underbores. Hvis underboring ikke er muligt, så skal der søges om særskilt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.
4. Såfremt der er behov for at etablere midlertidige oplagspladser i forbindelse med etableringen, skal placeringen og omfanget heraf godkendes af Frederikshavn Kommune forud for etableringen.
5. At der ikke anvendes underboring i forbindelse med passage af det § 3-beskyttede rørlagte vandløb "Lerbæk", men at kablet nedgraves på almindelig vis. Der må ikke foretages underboring af målsatte vandløb.
6. At det vand, der bortpumpes i forbindelse med tørholdelse af kabelgrav ved nedgravning af kabler, bortledes på terræn på omkringliggende arealer, så vandet vil kunne nedsives til samme terrænnære magasin som det kommer fra.
7. At der ved styrede underboringer kun anvendes borevæsker og additiver i boremudderet, der ikke udgør en risiko for vand- eller jordmiljøet, herunder grundvandet. Borevæsker og additiver i boremudderet må ikke indeholde biocider. Vilkåret gælder også for ilandføringen af kablet i overgangen mellem land og søterritoriet.

Tilladelsens bortfald

² Reglerne fremgår af <https://vejregler.dk/> under emnet færdselsregulering.

Tilladelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet, inden 3 år efter den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

Projektet

Søkablerne ilandføres på arealet der ligger mellem den registrerede strandeng og Frederikshavn Havn ved nedgravning. Umiddelbart efter ilandføring af søkablerne bliver de samlet med landkablerne med sammenkoblingsmuffer.

Landkablerne etableres ved nedgravning i kabelgrav i det udvalgte kabeltracé, som går fra Frederikshavn Havn, gennem byen, og nettilsluttes ved koblingsstationen Starbakken der ligger vest for byen. Anlægsarbejdet for projektet forventes at vare maksimalt 6 måneder, mens det for den enkelte matrikel forventes at strække sig over 3-5 uger.

Kabelkorridorer for landkabler kan deles op i tre typer:

- Korridor ved vej/bebyggelse (15 meter bred og omfatter vejarealet)
- Korridor i halvåbent landskab (50 meter bred nord for vej inkl. vej), og
- Korridor i åbent landskab (100 meter bred).

Søkablet ilandføres enten på havnens nordlige mole, eller på stranden mellem havnens arealer og et område af strandarealet der er beskyttet strandeng. Det fremgår, at strandengen ikke bliver berørt i forbindelse med etableringen. Landkablet etableres gennem Frederikshavn via Nordhavnsvej, Kragholmen, Sindallundvej, Fælledvej, Skagensvej og Vendsysselvej. På denne strækning anvendes korridor type 1, og arealet som berøres af kabeltracéet omfatter alene vejarealer.

Det fremgår videre, at efter 700 meter ad Vendsysselvej åbner landskabet op på nordsiden af vejen, hvilket betyder at korridor type 2 anvendes på de sidste ca. 2 km langs Vendsysselvej. På den sidste del af strækningen frem til Starbakken, anvendes korridor type 3. Derudover fremgår det, at selve kabelgraven er ca. 2 meter bred og 1,4 meter dyb, og at opfyldningen foretages med bakkegrus, den opgravede råjord og afsluttes med tilbagelægning af det afrømmede muldlag og tørv.

Projektområdet

Projektområdet strækker sig fra kysten nord for Frederikshavn Havn og ca. fem km ind i land. På land ligger der tre Natura 2000-områder i nærheden af projektet. Lige nord for Frederikshavn ca. 1,3 km fra projektområdet ligger habitatområde nr. 4, Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Ås udløb, og fuglebeskyttelsesområde nr. 11, Hirsholmene. Områderne overlapper hinanden og begge områder dækker ligeledes havet ud for projektområdet. Nordvest for projektområdet i en afstand af ca. 3,5 km ligger habitatområde nr. 3 Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose. Ca. to km sydvest for projektområdet ligger habitatområde nr. 8 Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omkringliggende overdrevsområder.

Langs Vendsysselvej hvor vejen mødes med Knivholtvej, ligger der nord for vejen et § 3-beskyttet område. Området er udpeget dels som sø, mose og overdrev. Mosen ligger mellem søen og vejen og dermed tættest på kabelkorridoren, mens overdrevet ligger på den anden side af søen. Der er desuden ca. 20 meter mellem vejen og mosearealet. Arealet fra vejen og mod det § 3-beskyttede område skræner i nedadgående retning, og selve mosearealet falder med ca. 2 – 2,5 meter inden søen begynder. Derudover ligger der i dette område et beskyttet vandløb, som er rørlagt i forbindelse med at det krydser

Vendssyssevej, hvilket sker ca. 3 meter under vejens terrænniveau. Græsribben er på dette sted ca. 3 meter bred, inden terrænet begynder at skråne nedad mod vandløbet.

Udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten

I forbindelse med European Energy A/S' ansøgning til Frederikshavn Kommune om tilladelse til at etablere landdelen til Frederikshavn Vindmøllepark, har European Energy A/S fået udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, som beskriver projektet og hvilke påvirkninger det kan forventes at have på naturen, dyrelivet og naboejendommene til projektet.

Frederikshavn Kommune har jf. miljøvurderingsloven § 24 gennemgået rapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise med henblik på at sikre, at den opfylder kravene i miljøvurderingslovens § 20.

Offentlighedens inddragelse

Inden miljøkonsekvensrapporten blev udarbejdet, har Frederikshavn Kommune foretaget en scoping af projektet, hvor der blev indkaldt til idéer til og afgrænsning af de emner som miljøkonsekvensrapporten skulle behandle.

Efter udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten og udkast til § 25-tilladelsen, blev materialet sendt i høring, så alle interesserede og offentligheden generelt kunne indsende bemærkninger til projektet.

Der er indkommet høringssvar til projektets landdel fra Miljøstyrelsen, Banedanmark og Vejdirektoratet. Høringssvarene vedrører:

- anbefaling om, at der sker orientering af relevante naboer i rimelig tid, inden de udsættes for en væsentlig støjpåvirkning,
- projektets påvirkning på overflade- og grundvand,
- hvor dybt i jorden kablet placeres på den strækning hvor der forventes at blive etableret en ny sporkasse til jernbanen, og
- krydsning af vejarealer forudsætter en konkret ansøgning.

Der henvises i øvrigt til høringsnotatet.

De øvrige indkomne høringssvar vedrører projektdelen der ligger på søterritoriet. Denne del af ansøgningen med tilhørende høringssvar er behandlet af Energistyrelsen.

Vurdering og begrundet konklusion

Det er Frederikshavn Kommunes vurdering, at der kan meddeles tilladelse til etablering af landkablet til vindmøllerne. Det er kommunens vurdering, at etablering af landkablet vil have en relativ kort og beskeden påvirkning på miljøet og omgivelserne. Det er kommunens opfattelse, at påvirkningen fra arbejdet med etablering inden for bygrænsen mest vil have en påvirkning på den trafikale afvikling. Kommunen konstaterer, at det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at påvirkningen på den enkelte matrikel forventes at strække sig over 3-5 uger, og bemærker, at midlertidige ændringer i afviklingen af trafikken i lokalområder skal ske efter forudgående aftale med kommunen og efter gældende regler. Kommunen har på den baggrund indsat vilkår nr. 2.

Frederikshavn Kommune konstaterer, at de nærmeste Natura 2000-områder på land er habitatområder, som er udpegede for at beskytte naturtyper, og at de alle ligger forholdsvis langt fra projektområdet. Kommunen konstaterer videre, at da etablering af landkablet alene har en påvirkning på graveområdets bredde på to meter og derudover

det plads maskinerne vil optage i forbindelse hermed, er påvirkningen meget lokal og midlertidig. Det er derfor kommunens vurdering, at landprojektet ikke har en påvirkning på Natura 2000-områder.

Om bilag IV-arter konstaterer Frederikshavn Kommune, at der er registreret fund af flagermus ca. 1,5 km syd for projektområdet. Det er dog kommunens vurdering, at projektet ikke vil medføre en påvirkning på flagermus, dels da der ikke er registreret bilag IV-arter i umiddelbar nærhed af projektområdet, og dels da der ikke forventes at skulle fjernes træer for at etablere landkablet.

Derudover konstaterer Frederikshavn Kommune, at kabeltracéet ligger i umiddelbar nærhed af to § 3-beskyttede områder og et § 3-beskyttet vandløb. Det kommunens vurdering, at projektet ikke vil påvirke det § 3-beskyttede område. Kommunen har lagt vægt på, at det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at søkablet etableres uden for den beskyttede strandeng. Derudover har kommunen lagt vægt på, at det videre fremgår, at kabelgravens bredde er ca. to meter bredt, at det fremgår af gis-kort, at der uden for byen mellem vejen og det § 3-beskyttede område med mose, sø og overdrev dels er 20 meter, og derudover at arealet skråner fra vejen og ned mod det beskyttede område og vandløbet. Kommunen bemærker, at det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at såfremt der skal ske passage af beskyttet natur, vil landkablet på strækningen blive etableret ved styret underboring. Kommunen har på denne baggrund indsat vilkår nr. 3.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der vil blive behov for midlertidige oplagspladser til kabeltromler, entreprenørmaskiner m.v., men at placeringen eller antallet af disse endnu ikke er fastlagt. Det fremgår videre, at de forventes at blive etableret i tilknytning til kabeltracéet, uden for områder der er omfattet af § 3-beskyttelse, at der tages hensyn til til- og frakørselsmuligheder, og at placeringen af oplagspladserne vil blive fastlagt i dialog med Frederikshavn Kommune. Kommunen har på den baggrund indsat vilkår nr. 4.

Angående påvirkning på overfladevand og grundvand fremgår det af miljøkonsekvensrapporten,³ at det vurderes at projektets landdel ikke vil påvirke søer, vandløb eller grundvandsforekomster. Bygherres rådgiver har i et notat⁴ henvist til beskrivelse af anlægsarbejderne i miljøkonsekvensrapportens afsnit 1.3.2 og 4.2. Det fremgår af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten, at kabelruten på land er ca. 5 km lang, og at kabelgraven vil være ca. 2 m bred og 1,4 m dyb. Det fremgår videre, at passage af jernbanen vil foregå ved styret underboring, og at det derudover er muligt i forbindelse med detailprojekteringen at udpege yderligere områder som skal passeres ved styret underboring. Dette kunne eksempelvis være i forbindelse med passage af et § 3-beskyttet og målsat vandløb.⁵ I notatet fra september 2022 uddyber bygherres rådgiver, at det efter nærmere undersøgelser har vist sig, at det ikke er nødvendigt at foretage styret underboring af vandløbet. Grunden hertil er, at vandløbet er rørlagt på strækningen, og at det er rørlagt tilstrækkeligt dybt til, at kablet kan graves i jorden over vandløbet på normal vis. Der er derfor ingen risiko for, at anlægsarbejderne vil påvirke vandløbet, og øvrige målsatte overfladevandforekomster i nærheden af kabeltracéet.

³ Miljøkonsekvensrapport Frederikshavn Havvindmøllepark, 7. april 2022, kapitel 23 Vandområdeplaner og havstrategi, side 518.

⁴ Frederikshavn Havmøllepark – Miljøvurdering, Høringssvar HOV/MST, af 20. september 2022.

⁵ Krydsningen fremgår af figur 4.16 på side 92 i miljøkonsekvensrapporten.

Frederikshavn Kommune har dog valgt, at indsætte vilkår nr. 5, for at sikre beskyttelse af vandløbet.

Passage af jernbanen foretages ved styret underboring, og om det fremgår det, at der benyttes boremudder som består af en blanding af bentonit og vand eventuelt tilsat additiver til at styre borevæskens egenskaber. Der anvendes alene borevæsker og additiver, der ikke udgør en risiko for vand- eller jordmiljøet. Boremuddet vil komme i kontakt med jord og grundvand omkring borehullet, og der vil således ske en lokal påvirkning af den omkringliggende jord og det terrænnære grundvand i selve boringen samt i eventuelle opbevaringshuller hvor boremuddet håndteres. Der benyttes lukkede containere til opbevaring og cirkulering af boremuddet. Der er således ikke risiko for, at der sker overløb til overfladevand, og ligeledes er der ikke risiko for uheld eller spild der kan give anledning til påvirkning af jord- og vandmiljø fra oplag på land. Frederikshavn Kommune har indsat vilkår nr. 7, for at sikre at der alene anvendes eksempelvis additiver der ikke udgør en risiko for vand- eller jordmiljøet og at disse ikke må indeholde biocider.

Desuden fremgår det af notatet fra september 2022, at der er udpeget regional grundvandsforekomst i sandmagasinerne KS2, KS3 og KS4. Grundvandsforekomsterne er vurderet at have dårlig kemisk tilstand pga. dårlig tilstand i forhold til pesticider, og at der ikke er udpeget områder med drikkevandsinteresser eller områder med særlige drikkevandsinteresser eller udpeget boringsnære beskyttelsesområder inden for eller i nærheden af projektområdet. Der er ikke kendskab til, hvor den øverste målsatte grundvandsforekomst ligger, og det kan dermed ikke udelukkes, at anlægsaktiviteterne i forbindelse med kabelnedgravningen på land dermed kan have en påvirkning på den øverste grundvandsforekomst, der ligger i KS2. Såfremt der er behov for at tørholde kabelgraven i en kortere periode, vil oppumpet vand blive bortledt til terrænet på omkringliggende arealer, så vandet kan nedsives til samme terrænnære magasin som det kommer fra. Påvirkningen på den pågældende grundvandsforekomst vil således være kortvarig. Det fremgår af notatet, at det vurderes, at tørholdelse af en kabelgrav ikke vil påvirke terrænnære grundvandsressourcer. For at sikre dette, har Frederikshavn Kommune valgt at indsætte vilkår nr. 6.

Endelig fremgår det af notatet fra september 2022, at jordbundsforholdene kan være afgørende for, om der kan udføres styret underboring, og at forundersøgelserne skal medvirke til en sikker gennemførelse og mindske risikoen for blow-outs. Risikoen for blow-outs kan ikke beregnes, men ved planlægningen af en underboring vælges den mest optimale metode, det rigtige grej, typen af borevæske mv. Mens underboringen foregår, vil boringen blive nøje overvåget, og såfremt et blow-out skulle ske, vil boringen øjeblikkeligt blive stoppet.

På baggrund af ovenstående er det Frederikshavn Kommunes vurdering, at projektets landdel er tilstrækkeligt oplyst, og at der er foretaget grundige vurderinger af påvirkningen fra projektet. Det er ligeledes kommunens vurdering, at risikoen for påvirkning fra anlægsarbejderne på land er meget lille og at der i selv det værst tænkelige tilfælde ved eksempelvis blow-outs alene vil være en meget lokal påvirkning som ikke vil være varig eller have betydning for miljøet.

På baggrund af ovenstående konstaterer Frederikshavn Kommune, at der kan meddeles tilladelse til havvindmølleparkens landdel.

Frederikshavn Kommune bemærker, at det er vurderet, at det ovennævnte notat fra september 2022 alene indeholder supplerende oplysninger om projektets indvirkning på berørte målsatte vandløb, grundvandsforekomster eller kystvande, til de beskrivelser og vurderinger der fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Vurderingerne afviger ikke fra de vurderinger, der allerede er foretaget i rapporten. På denne baggrund finder kommunen, at notatet ikke giver anledning til et behov for gennemførelse af en supplerende høring.

Offentliggørelse

Afgørelsen er offentliggjort på Frederikshavn Kommunes hjemmeside den 26. oktober 2022.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af enhver med retlige interesse i sagen udfald, og af landsdækkende foreninger og organisationer der har som formål at beskytte natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer. Klagefristen er 4 uger fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse på Frederikshavn Kommunes hjemmeside. Klagefristen udløber dermed den 24. november 2022.

Klagen skal indgives via Klageportalen, som ligeledes kan findes på www.naevneneshus.dk. En klage er først indgivet, når den er tilgængelig i Klageportalen. I klageportalen sendes klagen automatisk først til Frederikshavn Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, vil kommunen indsende sin udtalelse om sagen til Klageportalen, samt det materiale der har ligget til grund for afgørelsen. Klager vil få besked om dette via klageportalen.

Når der indsendes en klage, skal der samtidigt betales et gebyr, som opkræves via betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder ikke behandlingen af klagen, før gebyret er betalt. Hvis nævnet giver helt eller delvist medhold i klagen, vil gebyret blive tilbagebetalt. Gebyret for private klager er på 900 kr., og for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder er 1.800 kr. Vejledning om klageforløb og gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan afvise klagen, hvis den sendes uden om klageportalen, medmindre klager er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis klager ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Miljø og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om klager kan fritages for at bruge klageportalen.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene jf. miljøvurderingslovens § 54. En evt. retssag skal være anlagt senest 6 måneder efter afgørelsen er meddelt adressaten. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen fra offentliggørelsen. Hvis afgørelsen er påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, vil fristen for at anlægge sag ved domstolene være 6 måneder fra offentliggørelsen af nævnets afgørelse.

Opsættende Virkning

En eventuel klage over § 25-tilladelsen har ikke opsættende virkning, men udnyttelsen af § 25-tilladelsen sker på eget ansvar, idet Miljø- og Fødevareklagenævnet kan tillægge klagen opsættende virkning, herunder kræve igangsat arbejde standset, og ændre afgørelsen, jf. miljøvurderingslovens § 53.

Med venlig hilsen

Lars Enevoldsen
Landinspektør